

دوفصلنامه تخصصی - پژوهشی

الاهیات اجتماعی

۲

- درآمدی بر الاهیات اجتماعی پروتستان از آغاز نهضت اصلاح دین تا هگل
- همگرایی رده‌های دینی در سپهر آموزه‌های اسلامی
- دین در رشته‌های علوم انسانی و اجتماعی و در آیات قرآنی
- مفهوم ملک در قرآن
- نگرش قرآن بر همگرایی ادیان در جامعه جهانی
- سخن گفتن در آداب اجتماعی اسلام
- استنباط حکم سَابِ النَّبِيِّ (ص) از ابعاد سه‌گانه سنت اسلامی

الاهیات اجتماعی

Social Theology

صاحب امتیاز:

مؤسسه شیعه‌شناسی

مدیر مسئول و سردبیر:

دکتر محمود تقی‌زاده داوری

هیئت تحریریه:

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

دانشگاه قم

دانشگاه تهران، پردیس قم

دانشگاه آزاد اسلامی نراق

دانشگاه قم

دانشگاه آزاد اسلامی نراق

دانشگاه قم

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قم

دانشگاه تربیت مدرس تهران

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

دانشکده حدیث قم

دانشگاه قم

دانشیار حجت‌الاسلام والمسلمین علیرضا اعرافی

استادیار دکتر علی اله بداشتی

دانشیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر رضا برنجکار

استادیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسین پوریانی

استادیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمود تقی‌زاده داوری

استادیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن خیری

استادیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عسکر دیرباز

استادیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر محمد تقی سبحانی

دانشیار دکتر محمد سعیدی مهر

استادیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر علی شیروانی

استادیار حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر هادی صادقی

استاد حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سیدرضا مؤدب

مدیر داخلی: محمد عاملی کاموئی

همکار اجرایی: مرضیه زینالی

صفحه آرا: محمدکاظم آرم

ویراستار: سید محمدجواد رضایی

چاپ: اسوه

بها: ۱۵۰۰۰ ریال

نشانی: قم، شهرک پردیسان، بلوار شهید مولوی، مؤسسه شیعه‌شناسی

صندوق پستی: ۳۷۱۵۵/۶۱۳۹

تلفن: ۲۸۰۴۶۳۶ - ۲۸۰۴۶۵۵ - ۲۸۰۴۶۵۷ دورنگار

پست الکترونیک:

Socialtheology@shistu.org

استنباط حکم ساب‌النبی ﷺ

از ابعاد سه‌گانه سنت اسلامی

دکتر محمدرضا جواهری

استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

استنباط حکم ساب‌النبی ﷺ از «سنت اسلامی» و «حدیث»، مسئله و هدف این پژوهش است. در این مقاله، مجموعه احادیث نبوی موجود در آثار اهل سنت و شیعه درباره کیفر سب پیامبر، و افزون بر آن، تمام احادیث اهل بیت علیهم السلام درباره مسئله تحقیق، بررسی گردیده است. برخی از این احادیث، سنت قولی و گفتار پیامبر و امامان را درباره حکم قتل ناسزاگویی به پیامبر گزارش کرده، برخی دستور و فرمان بر اجرای کیفر قتل را بیان نموده است و برخی نیز تقریر و تأیید اقدام اصحاب بر قتل ساب‌النبی را در بر دارند. نوشتار حاضر، از میان سه قسم سنت، به تبیین مجازات ساب‌النبی پرداخته و در این زمینه، موارد اجرای این کیفر را در عصر رسالت، عصر امامت و عصر غیبت - به‌ویژه مجازات‌هایی که به دستور پیامبر و امام و یا در حضور ایشان انجام شده است - از کتب تاریخی نقل کرده و از آنها نیز برای به‌دست آوردن حکم ساب‌النبی استفاده نموده است و سرانجام با گزارش اجماع فقهای شیعه و اهل سنت بر حکم، و تبیین اجماعات منقول و محصل فقیهان و مجتهدان، کیفر ساب‌النبی را مورد تأیید و تأکید قرار داده است.

کلیدواژه‌ها: حدیث، ساب‌النبی ﷺ، حکم، سنت، دشنام، اهانت، شتم.